

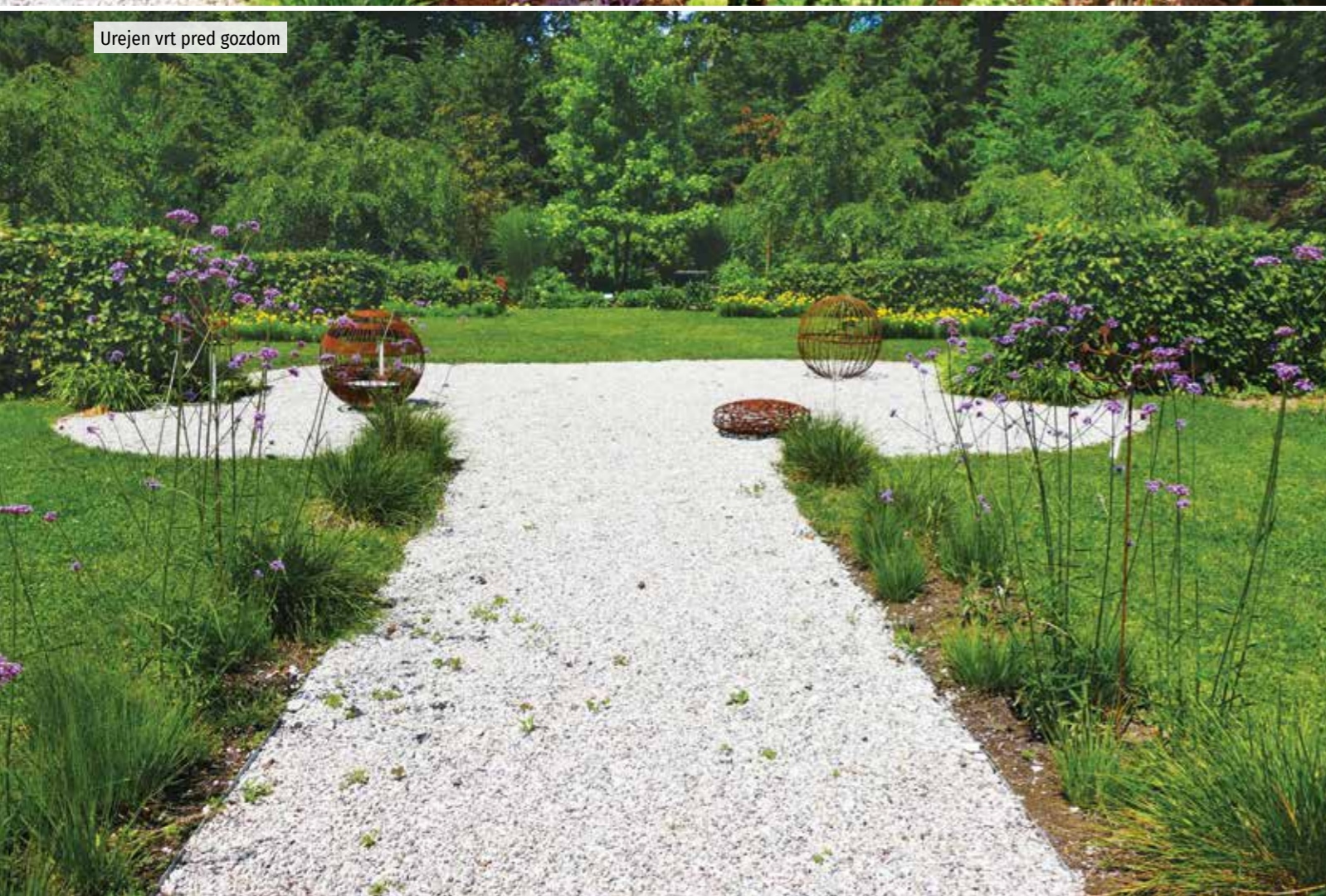
Otoki BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Na severnem obrobju Ljubljane, v Črnučah, se naselje samostojnih hiš z vrtovi dviguje po rahlem pobočju proti gozdu. Črnuška gmajna je prijetna za bivanje, saj je nekoliko dvignjena, z lepim razgledom čez mesto proti Ljubljanskem barju. Nekaj hiš tik pred gozdom pa ima še en prelep razgled, in sicer na večji cvetoč park, sestavljen iz otokov biotske raznovrstnosti.

Živahen vrt z drevesi, grmovnicami, trajnicami in zelenjavo

Urejen vrt pred gozdom

Bernarda Strgar

Nasad ob parkirišču

Bernarda Strgar je že od otroštva zapisa na rastlinam. Vrtnarijo je imel že njen oče, ki je pred desetletji v Sloveniji s somišljeniki oral ledino na področju hortikulture in bil kot ljubljanski župan tudi pomemben snovalec mestnih zasaditev. Bernarda je hitro začutila pomen vrta in rastlin, ki jih gojimo za hrano in dušo. Po končanem študiju biologije je petnajst let delala s trajnicami; na svoji vrtnariji jih je gojila in proučevala, svetovala strankam, sodelovala z arhitekti in s krajinskimi arhitekti pri načrtovanju s trajnicami, svoje znanje je delila z ljudmi na izobraževalnih predavanjih, v televizijskih oddajah ter v obliki člankov in knjig. Izobraževala se je tudi v tujini, z delom na posestvu naše pokojne rojakinje Jelene de Belder v Belgiji in seveda na Otoku, kjer ima gojenje trajnic in oblikovanje vrtov večstoletno tradicijo. V Veliki Britaniji je zaključila študij vrtnega oblikovanja na London College of Garden Design.

Oblikovanje zelenih površin in vrtov

Vrnila se je v Črnuče in si ustvarila dobro ekipo sodelavcev, s katerimi se posveča oblikovanju zelenih površin in vrtov. Na Črnuški gmajni, tik pred gozdom ima vrtnarijo s trajnicami, zraven pa še park – primere zasaditev – otoke biotske raznovrstnosti. Začne se s parkirnim prostorom, katerega rob je zasajen s tajnicami in grmovnicami, ki rastejo v senci velikih dreves. Pisarniški prostor ima na strehi bogato trajno zasaditev na 15 cm substrata, zato vse skupaj ne predstavlja velike obremenitve za streho. Predstavlja pa dobro toplotno izolacijo in raj za ptice in insekte. Ob pisarni so pod ameriški ambrovci miza in stoli s pogledom na zanimivo zasaditev, kjer sta dvignjena osrednja dela zasajena s

Gartlc, v ozadju travniška zasaditev

Trije primeri strešne zasaditve z različnimi količinami substrata

Strešni vrt

Kotiček za sprostitev

sivkami in drevesoma, okoli pa so s starimi zidaki ograjene grede z okrasnimi in zelenjavnimi rastlinami ter zelišči. Cel vrt je ograjen z živo mejo iz tise ter z umetno oblikovanimi grmički. Zgornji del parcele je omejen z različno drevnino, zraven je cvetoč travnik, ki se nadaljuje v nasad ajde. Zraven je slovenski gartlc z lesenim plotom. Nasad različnih živih mej daje tistemu, ki se odloča, katero rastlino bi zasadil ob mejo, lep izbor rastlin. Še posebej zanimiva rastlina je zimzeleno kosteničevje (*Lonicera pileata*), ki bo v prihodnje dobra zamenjava za pušpan in ciprese. Pravokotno na nasad živih mej je nasad vrtnic. Bernarda želi obiskovalcem pokazati nekoliko drugačen rožni vrt. Meni, da so vrtnice lahko tudi del nasada trajnic in z ustreznim izborom vrtnic in trajnic ji je to tudi uspelo. Na spodnji strani parcele je uredila tri zelo zanimive strešne zasaditve, ki se razlikujejo po količini substrata. Proti gozdu sledi še formalni, z nizko živo mejo predeljen okrasni vrt, ki se zaključuje z masivno leseno klopjo s pogledom na potoček v senci visokih gozdnih dreves. Obiskovalec tam zaključuje ogled vrta, oči in možgani se umirijo od intenzivnosti rastlinskega dogajanja.

Začnimo na svojem vrtu

Vse opisane zasaditve so del vrtnarije, ki ima seveda tudi prodajni del s trpeznimi trajnicami. Vse so dobro označene ter s priloženimi navodili za sajenje. Vrtnički so namenjeni obiskovalcem, ki lahko v živo vidijo številne raznolike kombinacije in si naredijo načrt svoje zasaditve ali pa se le napolnijo z energijo, ki jo izžarevajo rastline. S temi zasaditvami pa Bernarda tudi proučuje in kombinira različne zasaditve. Na podlagi lastnih dognanj svetuje strankam. Bernarda meni, da smo vsi odgovorni za lepše in prijaznejše okolje. Začeti moramo na svojem vrtu. Zasadimo raznolike rastline in vrt bo postal prijeten podaljšek dnevnice. V njem se bomo dobro počutili. Različne rastline bodo privabile številne zanimive živali, ki jih bomo lahko opazovali in se tako sprostiti. S tem bomo poskrbeli zase in dali svoj prispevek k ohranitvi narave.

"Vrt je prostor miru, rekreacije, lepote in dinamike. V vrtu živimo z letnimi časi in jih opazujemo od blizu. Vrt se z leti spreminja, raste in razvija. Vrt je okno k materi naravi. Vrt je življenje," so misli prijazne gostiteljice in strokovnjakinje za oblikovanje vrtov Bernarde Strgar.

Besedilo in fotografije: **Marjetka Hrovatin**

Nasad trajnic

Potoček, skrit v praproti.

Prodajni del vrtnarije